

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome, uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren,
en breng ons niet in beproeving
maar verlos ons van het kwade.

Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid, in eeuwigheid.
Amen.

En een Onze Vader uit Oekraïne

https://www.youtube.com/watch?v=5bKEXa5i9_o

Zegen

Goede Vrijdag
15 april 2022

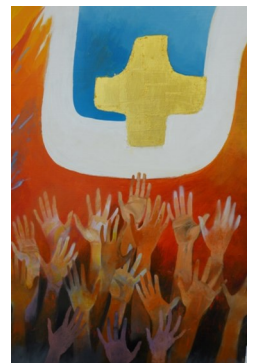
Jezus' dood

Jezus leeft

Viering van het licht:
zaterdag 20u

Gezinsviering ten leven:
zondag 10u30

Lied

*Wat ik gewild heb, wat ik gedaan heb,
wat mij gedaan werd, wat ik misdaan heb.
Wat on gezegd bleef, wat on verzoend bleef,
wat niet gekend werd, wat on gebruikt bleef,
al het beschamende neem het van mij
en dat ik dit was en geen ander,
dit overschot van stof van de aarde:
dit was mijn liefde. Hier ben ik.*

Welkom

Goede Vrijdag:
in deze nacht spreekt
een ongrijpbaar duister:
een onterechte dood
zal ons bevrijden
de zachte stilte drukt
ik, aan de grond genageld, luister
hoe de auto's langs de snelweg
onophoudend rijden. Jan Coghe

Bij het stervensproces
van een vertrouwde en geliefde medemens
ervaren we vaak een gevoel van hulpeloosheid.
Afscheid nemen
is voor mensen vaak een beproeving,
zowel voor de persoon die moet gaan,
als voor de omgeving.

Anselm Grün schrijft:
"Voor mij zijn de zeven woorden
die Jezus aan het kruis heeft gesproken
en die in de christelijke traditie
een geliefd meditatiethema zijn geworden,
een goede manier
om het sterven in te oefenen.
Mediteren over deze woorden kan helpen
om ons eigen sterven in een nieuw licht te zien.
En voor stervenden
kunnen deze woorden troosten.

EERSTE WOORD

**Vader, vergeef het hun, want ze
weten niet wat ze doen (Lucas 23,34)**

In het evangelie is Jezus een biddende mens.
Hij bidt op alle belangrijke momenten
van zijn leven,
ook voor zijn passie op de Olijfberg
en bij het begin van zijn sterven aan het kruis.
Jezus bidt tot God om vergeving voor zijn
moordenaars.

Hoe spreekt deze beschouwing
van Anselm ons aan?

ZEVENDE WOORD

**Vader, in uw handen leg Ik mijn geest
(Lucas 23,46)**

Jezus spreekt dit liefdevolle woord
terwijl Hij een gruwelijke dood
aan het sterven is.
Hij legt zijn geest en zijn leven
in Gods vaderlijke en moederlijke handen.
Hij valt niet het duister,
maar in Gods liefhebbende handen. Anselm Grün

Gebed

God, neem onze angst voor de dood weg
en schenk ons het vertrouwen
dat Gij ons in uw vaderlijke en moederlijke
goedheid zult ontvangen
en verder dragen. Amen.

Lied

Ten paradijze ge-leiden u de engelen. Dat bij u waan - komst u be groeten mogende mar te la ren.

Zij ge lei den u to tinde he - melse stad, Je - ru za lem. Mo - ge 't koor der en ge len u met vreugde ont van gen.

En als La - za rus, de ar me van we le er, zult gij voor ee - wig in het land van vre de zijn.

KRUISVERERING

Jesaja 52, 13-15

Ja, mijn dienaar zal slagen,
hij zal groots zijn, hoog verheven in aanzien.
Zoals hij velen deed huiveren
– zo gruwelijk, zo onmenselijk was zijn aanblik,
zijn uiterlijk had niets meer van een mens –,
zo zal hij veel volken opschrikken
en koningen zullen sprakeloos staan.
En zij, aan wie niets was verteld, zullen zien,
zij, die niets hadden gehoord, zullen begrijpen.

Hulde

Heer, laat mij opzien naar het kruis
en als ik niet meer verder kan
mijn gebed als verse bloemen neerleggen
aan uw gekruisigde voeten.
Wees de bron waaruit ik put
als de rivier, als mijn leven is opgedroogd.
Toon Hermans

Laat wij Jezus huldigen, met bloemen,
met kaarslichtjes zoals ook vandaag de dag gebeurt
wanneer iemand gedood werd
of door een dramatisch ongeval omkwam.
Mag dit gebaar een teken zijn van ons vertrouwen
dat weldra Pasen, de dood zal overwinnen.
Tijdens de kruishulde klinkt muziek:
"Zeven woorden van Hayden" .

Stilte

Gebed

Jezus, Gij kende een vreselijke dood.
Wij bidden U voor alle mensen die sterven,
dat de ervaring van Godsliefde
sterker mag zijn dan de angst
en dat zij mogen loslaten in vertrouwen.
Amen

Lied

Wat ik gewild heb, ...

ZESDE WOORD

'Het is volbracht' (Johannes 19,30)

Het is volbracht,
is in zekere zin een triomfkreet:
Jezus heeft zijn liefde
tot het einde toe volgehouden.
Mensen die hem vijandig gezind waren,
hebben Hem niet weerhouden
zijn vrienden lief te hebben.
'De grootste liefde die iemand zijn vrienden
kan betonen, bestaat hierin dat hij zijn leven
voor hen geeft.' (Johannes 15,13).
Zo licht reeds aan het kruis Gods heerlijkheid,
de schoonheid van Gods liefde op.

Voelen wij ook de rust die kan ontstaan,
bij het afscheid van het leven?
Laten wij in stilte even hierom even bidden.

Gebed

Jezus, wij bidden U voor onszelf:
dat wij onze krachten delen
in dienst van het leven
en onze overtocht
in dienst van het Rijk Gods Amen

Gedicht

Als ooit het uur komt
het bed mij kluistert
hoop ik, God, dat U naar mij luistert
wanneer ik woordeloos zal vragen
moedig het leed te kunnen dragen
om wie nog even hier mag leven
wat van uw liefde mee te geven.

Lied

Wat ik gewild heb, ...

Stilte

Gebed

God, geef ons de kracht
om stervende en rouwende mensen,
in vergeving voor en door elkaar,
met ons gebed nabij te zijn. Amen

Gedicht

Ik weet niet of ik lang zal leven
en of ik sterven zal in rust of pijn
Ik hoop alleen dat ik dat ogenblik
niet helemaal alleen zal zijn.

Lied

Wat ik gewild heb, ...

TWEEDE WOORD:

Vandaag nog zul je bij Mij zijn in het paradijs (Lucas 23,43)

Het tweede woord van Jezus
neemt de angst voor de dood weg.
Veel mensen zijn bang om te sterven.
De man aan Jezus rechterzijde
heeft niets om voor te leggen,
het is iemand die in zijn leven
veel kwaad heeft gedaan.
Maar dit ene moment waarin hij zich
in zijn onmacht en hulpeloosheid
vol vertrouwen tot Jezus wendt, volstaat.

Kunnen wij, zoals Anselm Grün,
de doodsangst in Jezus handen leggen?
Voelen wij ook dat wat ons beloofd is,
namelijk de verrijzenis,
doorheen onze onmacht?
Vullen we ons hart met het tweede woord.

Stilte

Gebed

God, wij bidden om uw Liefde,
om blijvende verbondenheid
met onze geliefde doden.
Wijs ons de weg naar de overkant.
Geef ons hoop in wat komen gaat. Amen

Gedicht

Wanneer ik doodga
wil dan liefst van al niet klagen.
Ik wil allen maar zeggen:
het doet pijn
dat jij straks hier
en ik straks daar zal zijn.

Wanneer ik doodga
wil dan liefst van al niet klagen.
Want ach, er volgen nog ontelbaar vele dagen
en ook de oogst groeit op de akker:
ik word alleen maar
elders wakker.

Lied

Wat ik gewild heb, ...

DERDE WOORD

**Vrouw, daar is je Zoon
en tot de leerling die Hij liefhad, zei Hij:
daar is je moeder (Johannes 19, 26-27)**

Veel stervenden maken zich zorgen
om hun kinderen en hun partner.
Ze zijn bang dat die zich in de steek gelaten zullen
voelen of zullen ruziën om de erfenis.
Sommigen vinden het moeilijk om te sterven
omdat ze eronder lijden dat de kinderen
al een tijd in onmin leven met elkaar
en niet samen aan het sterfbed kunnen staan.
Het derde woord
is een uiting van Jezus' zorg voor zijn moeder.
Jezus' liefdevolle woorden schenken vertrouwen
en kunnen de angst wegnemen.
Jezus' woorden nodigen ons uit
om zelf een woord van zegen of van zorg en liefde
te spreken tot de mensen
van wie we afscheid nemen.
Onder het kruis worden alle tegenstellingen
die ons uit elkaar scheuren, tot eenheid gebracht.
We mogen hopen dat Jezus door zijn dood
alle tegenstellingen in onze families
en de verscheurdheid in ieder van ons,
zal genezen. Het kruisgebaar is als een omarming.
Anselm Grün.

Laten we in stilte overdenken
hoe wij onze dierbaren kunnen losmaken,
maar ook hoe we ons opnieuw verbinden.

Stilte

Gebed

Laat ons bidden om kracht
om zorg te kunnen dragen
voor onszelf en voor elkaar.
Laat ons vanuit Jezus' wens
troostend voor elkaar zijn,
steun en nabijheid.
Amen.

Gedicht

Vriend, het beste wat je kan doen, nu,
is samen met me zwijgen
een enkel woord is nu genoeg
om de stilte te bedreigen
om de stilte te ontwijden
en het diepste dal te mijden
dat het verdriet mij vroeg.

Het beste wat je nog kunt doen
is morgen nog eens vragen
het leven dat weer verder gaat
in alle hoop te dragen
omdat jij deze dagen
me niet alleen verdrietig laat.

Lied

Wat ik gewild heb, ...

VIERDE WOORD

**Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij
in de steek gelaten? (Matteüs 27,46)**

Bij het sterven hebben mensen
soms het gevoel dat God ver weg is,
dat Hij hen in de steek heeft gelaten.

Laten we in stilte nadenken,
hoe kwaad we kunnen zijn
bij het gevoel dat God ons in steek laat?

Stilte

Gebed

Mijn God, mijn God
God, waar bent U? Wij hebben U zo nodig.
Wij bidden voor allen die eenzaam zijn,
dat zij mogen delen in uw geborgenheid
en mensen ontmoeten die hen nabij zijn
tot op het einde van hun leven. Amen. Psalm 22

Lied

Wat ik gewild heb, ...

VIJFDE WOORD

'Ik heb dorst' (Johannes 19,28)

Aan het kruis wordt Jezus solidair met ons,
wij die dorsten naar liefde en leven.
Hij merkt de nood
waar wij bij het sterven doorheen gaan.
Dikwijls voelt het bij het sterven
alsof onze keel droog en schor is.
We hunkeren naar liefde,
naar mensen die onze hand vasthouden.
Bij het sterven hebben we mensen nodig
die ons nabij zijn en ons liefhebben. Anselm Grün